

Єрохова М.,

здобувачка вищої освіти

Харківський національний технічний університет

сільського господарства імені Петра Василенка

ПОЧАТОК ДЕРЖАВОТВОРЧИХ ПРОЦЕСІВ У НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ

Науковий керівник:

Н. О. Бондар

кандидат історичних наук, доцент

Державотворчі процеси в умовах незалежності полягали у створенні та розвитку головних інститутів української влади, їхньому законодавчому забезпеченні. Самостійна Україна мала визначитися з національними інтересами та вийти на міжнародну арену.

Початок державотворчих процесів пов'язують з прийняттям Декларації про державний суверенітет (16.07.1990), у якій проголошено про повноту влади УРСР, а сама республіка «здійснює захист і охорону національної державності українського народу».

Через рік, на фоні розпаду Радянського Союзу, Україна остаточно проголошує про незалежність (24.08.1991). З того часу державотворення перебуває в руках суспільства та Верховної Ради – обраного українськими громадянами парламенту.

До кінця 1991 року народні депутати приймають низку стрижневих актів: про зміну назви УРСР на «Україна», про українське громадянство, про державний кордон, про формування збройних сил України тощо.

На початку 1992 року відбулося затвердження державної символіки України, а саме: синьо-жовтий прапор та герб у формі тризуба, а також

Українське державотворення: історичний аспект

Державний гімн на музику М. Вербицького (текст на основі слів П. Чубинського Верховна Рада затвердила 6.03.2003 р.).

Насправді державотворчі процеси потребували значно глибоких і ширших структурних перетворень, ніж заходи по облаштуванні атрибутів держави (символіка, кордони, оборона тощо). Україна мала позбутися адміністративного та ідеологічного спадку попередньої доби. Тому перед громадськістю постала необхідність:

- демонтувати радянську у політичну систему та сформувати правовий демократичний державний устрій на базі трьох гілок влади (законодавчої, виконавчої, судової);
- створити ринкову економіку замість централізованого планового господарства;
- упорядкувати адміністративно-територіальний устрій;
- розв'язати національні питання, гарантувати вільний розвиток усім народам України, зокрема забезпечити повернення кримських татар на історичну батьківщину;
- налагодити добросусідські відносини з іншими країнами, стати рівноправним членом світового співтовариства.

Одним із найскладніших процесів стало прийняття Конституції. Конституційний процес затягнувся до 1996 року. Цей основний закон вважається одним із кращих. Однак його ефективність, як і результативність більшості інших українських законодавчих актів залежить від механізму їхнього виконання державними органами. Тому весь час незалежності простежується характерна тенденція: на папері закони бездоганні, на ділі – жахливі. Через це державотворчі процеси тривають досі.

Література:

Українське державотворення: історичний аспект

---

1. Воронянський О. В. и др. Національний суверенітет: український вимір в контексті світової політичної думки. Харків: «Міськдрук», ХНТУСГ імені Петра Василенка; ХНУБА, 2017. 284 с.

2. Воронянський О. В. Еволюція системи державної влади в сучасній Україні в контексті концепції патронально-клієнтарних відносин. *Державне будівництво*. 2012. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2012_1_6. (Дата звернення 10.04.2021)

3. Воронянський О. В. Становлення системи державної влади в Україні як результат боротьби груп інтересів. *Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Питання політології*. 2011. №. 18. С. 128-134.

4.. Воронянський О. В. Формування владних відносин в Україні в контексті еволюції системи перерозподілу власності. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: *Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2011. №. 7.

5. Калініченко В. В., Воронянський О. В., Калініченко В. В. Історія України: від найдавніших часів до сьогодення. Харків: Оберіг, 2016. 440 с.

6. Моїсєєва Н. І. Соціально-комунікаційна діяльність як історико-суспільна практика. Х. : ХНТУСГ, 2015. 392 с.